

Landsbyggs- och
infrastrukturdepartementet

li.remissvar@regeringskansliet.se

Remissvar om betänkandet En enklare hantering av vattenfrågor vid planläggning och byggande (SOU 2023:72)

Sammanfattning

Kemikalieinspektionens remissvar begränsar sig till de förändringsförslag av begrepp och definitioner som presenteras i avsnitt 1.2.

- De föreslagna begreppen för olika typer av miljökvalitetsnormer används inte konsekvent i ändringsförslagen och det är därför tveksamt om syftet med ett förtydligande av begreppen uppnås.
- Kemikalieinspektionen anser att det för miljökvalitetsnormer av typen gränsvärdesnormer för kemiska ämnen är olämpligt att i lagstiftning använda uttrycket "att uppnå" en sådan norm. Flera av de ämnen för vilka en gränsvärdesnorm är fastställd är prioriterade farliga ämnen, det vill säga ämnen med särskilt farliga egenskaper för vilka utsläpp och spill helt ska upphöra eller stegvis elimineras. Det är därför mera korrekt och i linje med lagstiftningens intention att använda uttrycket att gränsvärdesnormen *inte får överträdas*.

Synpunkter

Kemikalieinspektionens remissvar begränsar sig till de förändringsförslag som presenteras i avsnitt 1.2 och för vilka bakgrunden beskrivs närmare i avsnitt 10.7.1.

Kemikalieinspektionen instämmer i utredningens bedömning av att det finns oklarheter om vad som avses med termen miljö kvalitetsnorm samt uttrycket ”miljö kvalitetsnormerna i 5 kap miljöbalken ska följas”. I utredningen föreslår man därför att termen följa bör ersättas av uttrycket ”inte överträda” respektive ”uppnå”.

Utredningen föreslår att man ska införa tydligare definitioner av och begrepp för olika typer av miljö kvalitetsnormer (gränsvärdesnormer, resultatnormer, målsättningsnormer och övriga normer). Kemikalieinspektionen noterar dock att dessa uttryck inte verkar användas konsekvent i ändringsförslagen och att det därför är svårt att bedöma om man med ändringsförslagen uppnår det önskade syftet eller om man tvärtom skapar nya oklarheter.

Det är till exempel otydligt om begreppet miljö kvalitetsnormer i förslaget till ny text i miljöbalken 5 kap 3 § första stycket även omfattar gränsvärdesnormer. I de fall en sådan miljö kvalitetsnorm avses anser Kemikalieinspektionen att det är korrekt att använda uttrycket att normen inte får överträdas medan det i texten står att ”myndigheter och kommuner ska ansvara för att miljö kvalitetsnormer uppnås”. Flera av de ämnen för vilka en gränsvärdesnorm är fastställd i Havs- och vattenmyndighetens föreskrifter (HVMFS 2019:25) om klassificering och miljö kvalitetsnormer avseende ytvatten, är prioriterade farliga ämnen det vill säga ämnen med särskilt farliga egenskaper för vilka utsläpp och spill ska upphöra eller stegvis elimineras. Ur såväl ett vattenförvaltningsperspektiv som ur ett giftfri miljö-perspektiv är det därför olämpligt att använda en term som ger intryck av att man bör nå upp till angiven föroreningskoncentration i miljön när vi i själva verket vill se så lite utsläpp som möjligt.

I detta ärende har avdelningschefen Mona Blomdin Persson beslutat. Den strategiska rådgivaren Erik Gravenfors har varit föredragande. I den slutliga handläggningen har också utredaren Maria Linderöth medverkat.

Detta är en tillgänglighetsanpassad kopia av det signerade remissvaret.